

### رویدادهای مهم بین المللی و منطقه ای موثر بر تحولات ایران

عربستان از گزارش آمریکا عصبانی است

بی بی سی - جمعه 3 مرداد 1382- 25 ژوئیه 2003

شاهزاده بندر بن سلطان این اتهامات را مغرضانه و غلط خوانده است  
عربستان سعودی واکنش خشم آمیزی نسبت ادعاهای مطرح شده در گزارش کنگره آمریکا در مورد  
نقش این پادشاهی در حملات یازدهم سپتامبر نشان داده است.  
شاهزاده بندر بن سلطان، سفیر عربستان سعودی در آمریکا اتهاماتی را که درباره نقش کشور وی در  
حملات یازدهم سپتامبر مطرح شده، مغرضانه و به طور آشکار غلط خوانده است.  
سناتور باب گراهام که ریاست این تحقیقات کنگره را بر عهده داشت، دولت عربستان سعودی را متهم  
کرده بود که برخی کمک ها را در اختیار هواپیماریها قرار داده و با سازمان های اطلاعاتی آمریکا  
همکاری نکرده است.  
کاخ سفید از انتشار بخشی از گزارش کمیته تحقیق که به "دخالت" عربستان مربوط می شد،  
جلوگیری کرده است بنابراین جزئیات کامل این اتهامات روشن نیست.  
شاهزاده بندر با اشاره به بخش محرمانه این گزارش گفت کشورش هیچ چیزی برای پنهان کردن ندارد  
اما نمی تواند به صفحات سفید و خالی پاسخ دهد.

#### چکیده گزارش

در گزارش کنگره آمریکا از سازمان های اطلاعاتی و امنیتی آمریکا برای ناکامی در جلوگیری از بروز  
حملات یازدهم سپتامبر انتقاد شده است.  
در این گزارش آمده است که هیچگونه مدرک و شاهد مجرد و واحدی نمی توانست این حملات را پیش  
بینی کند اما ترکیبی از مهارت ها، همکاری ها، خلاقیت ها و خوش اقبالی می توانست از بروز حملات  
جلوگیری کند.  
این گزارش می گوید که درباره دو تن از اعضای مظنون شبکه القاعده که بعدا در واقعه یازده سپتامبر  
دست به هواپیمارمایی زدند، اطلاعاتی موجود بود اما این اطلاعات به طرز صحیح تبادل نشده بود.  
گزارش کنگره آمریکا همچنین از دفتر تحقیقات فدرال آمریکا، اف بی آی، به دلیل نادیده گرفتن بدگمانی  
و ظنی که ماموران آن نسبت به آموزش های خلبانی برخی از هواپیماریان داشتند، انتقاد کرده است.  
پایان پیام

سفیر عربستان سعودی در آمریکا گزارش کنگره آمریکا را رد کرد

راديو آمریکا - جمعه 3 مرداد 1382- 25 ژوئیه 2003

سفیر عربستان سعودی در آمریکا گزارش کنگره آمریکا را که در آن به امکان ارتباط بین دولت سعودی و  
عاملان حملات تروریستی ۱۱ سپتامبر اشاره می کند رد کرده است. شاهزاده بندر می گوید این نظر  
که ریاض هزینه اجرای حملات را پرداخت کرد، آنرا سازمان داد یا پیشاپیش آگاه بود بدخواهانه و کاملا  
نادرست خواند و رد کرد.  
۱۵ تن از ۱۹ هواپیما ربای مظنون که در حملات دست داشتند، اتباع سعودی بودند. در گزارش کنگره  
آمریکا که روز پنجشنبه منتشر شد گفته می شود دو نفر از آنها در سال ۲۰۰۰ از یک دانشجوی سعودی  
که با کنسولگری سعودی در لوس آنجلس ارتباط داشت، کمک مالی گرفته اند. گزارش همچنین به  
نقل از یک مقام آمریکایی می گوید با همکاری بیشتر سعودی ممکن بود از حملات جلوگیری شود.  
پایان پیام

### مواضع دولتها، نیروها، شخصیتها و نهادهای سیاسی جهان پیرامون تحولات ایران

چشم انداز روابط ایران و اتحادیه اروپا از دید سخنگوی مسئول سیاست خارجی اتحادیه

فربیا مودت (راديو فردا): جمعه 3 مرداد 1382- 25 ژوئیه 2003

لغو دیدار پرزیدنت محمد خاتمی از بلژیک، موجب بروز شایعاتی شده است مبنی بر این که احتمالا این  
امر ناشی از به تیرگی گراییدن روابط میان ایران و اتحادیه اروپا است. ساعتی پیش این احتمال را با  
کریستینا گلک، سخنگوی خاور سولانا مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا مطرح کردم و وی در  
پاسخ گفت:

کریستینا گلک (سخنگوی خاور سولانا): اتحادیه اروپا از هیچ گونه لغو رسمی دیدار آقای خاتمی از  
نهادهای اروپایی مطلع نیست. برای این که تا کنون هیچ گونه تدارکی برای دیدار رسمی آقای خاتمی  
از نهادهای رسمی در نظر گرفته نشده است. اما در مورد دیدار وی از بلژیک نمی توانم چیزی بگویم،

زیرا این امر با نظر تأیید مقامات بلژیک صورت گیرد. اما روشن است که اتحادیه اروپا همچنان به گفتگو با دولت ایران و به ویژه وزیر خارجه جمهوری اسلامی ادامه می دهد.

ف.م: در این جا این مسئله را با خانم گلک مطرح کردم که در ماههای اخیر، موضع اتحادیه در مورد ایران سخت شده و اتحادیه شروطنی در مقابل بازرگانی با ایران گذاشته است که در میان آن شناسایی اسرائیل نیز قرار دارد. وی در پاسخ گفت:

کریستینا گلک: این شرایط همواره برای دولت ایران در نظر گرفته شده بوده است. درست یک سال پیش، آقای سولانا از تهران دیدن کرد و به روشنی به مقامات ایران، منجمله بالاترین مقام جمهوری اسلامی گفت که اتحادیه اروپا آماده است تا با ایران روابطی بنیادی برقرار کند تا بر اساس آن قراردادهای اقتصادی و بازرگانی منعقد گردند، اما این آمادگی منوط به این خواهد بود که ایران در مورد شرایط حقوق بشر در کشور، مبارزه با تروریسم، ایجاد سلاحهای نابودی جمعی، و روند صلح خاورمیانه گامهایی بردارد و مباحثاتی که در طول دیدار آقای سولانا انجام شد، همواره با این تفاهم صورت گرفت که شرایط مذکور روشن و فهمیده شده است. آن چه اکنون عوض شده این است که یک سال از آن هنگام گذشته و ما متوجه شده ایم که از جانب ایران هیچ گونه اقدامی صورت نگرفته. هنوز مشکلات بسیاری در مورد رعایت حقوق بشر در ایران وجود دارد، شاهد دستگیری دانشجویان و خبرنگاران بوده ایم، و حال مرگ خبرنگار عکاس ایرانی-کانادایی، زهرا کاظمی. در زمینه خلع سلاح بسیار نگرانیم، زیرا تاکنون مقامات ایرانی با امضای پروتکل الحاقی آژانس بین المللی انرژی اتمی موافقت نکرده اند. در مورد روند صلح در خاور میانه، هیچ گونه اقدام حمایتی از جانب ایران صورت نگرفته است. روز دوشنبه، وزرای اتحادیه اروپا توافق کرده اند که اقدامات آتی اتحادیه را در مور همکاریهای میان ایران و اتحادیه در ماه سپتامبر مورد بررسی مجدد قرار دهند، به ویژه در ارتباط با گزارش رئیس آژانس بین المللی انرژی اتمی.

ف.م: به خانم گلک گفتم که برخی از این شرایط اساس و چهارچوب جمهوری اسلامی است. برای مثال، شناسایی اسرائیل، و کمک به این روند، ایدئولوژی اصلی جمهوری اسلامی را در طول 25 سال گذشته به طور کلی نادیده می انگارد. وی در پاسخ گفت:

کریستینا گلک: با شما موافقم که این یکی از فراگیرترین ایدئولوژی های دولت ایران است. اما باید توجه داشته باشید که برای مثال، جامعه عرب در سال گذشته ایجاد دو کشور مستقل که در همسایگی یکدیگر و در میان مرزهایی امن ادامه حیات دهند صحنه گذاشت و تصریح کرد که این امر باید هدف برقراری صلحی جامع در خاور میانه قرار گیرد. بنابراین مسائلی است که ایدئولوژیک است، اما باید با آنها با برخوردی عملی و میل به پیشرفت و حرکت به جلو روبرو شد.

ف.م: در این جا به سخنگوی خاور سولانا گفتم که حتی اگر دولت عملی آقای خاتمی هم بخواهد با این مسائل روبرو شود، با توجه به این که دوجناح اصلاحگرا و محافظه کار امور ایران را در دست دارند، این امر امکان پذیر نخواهد بود. وی در پاسخ گفت:

کریستینا گلک: اوضاع داخلی ایران بسیار پیچیده است. نیروهای اصلاحگرا باید سخت در تلاش باشند تا در دستیابی به هدفی که ما همه از آن حمایت می کنیم، یعنی تغییر شکل جامعه و حرکت به سوی دموکراسی، احترام به حقوق بشر، و همکاری با جامعه بین المللی موفق گردند. اینها نیروهایی هستند که اتحادیه اروپا مایل به کمک به آنها است و در واقع باز شدن باب مذاکره برای معاملات بازرگانی، بهترین نشانه ای است که اتحادیه می تواند به جامعه ایران ارائه دهد دایر بر این که این نهاد مایل به وجود ایرانی است که اصلاحات در آن صورت گرفته، که با برخورداری از دموکراسی بیشتر عضوی کامل از جامعه بین المللی شده، و با نهادهای بین المللی همکاری می کند. آن چه ما اخیرا در خیابانهای تهران مشاهده کردیم، تظاهرات دانشجویان و مردم که امیدوار بودند دموکراسی به صورتی گسترده تر در جامعه ایشان برقرار گردد، موجب دل گرمی است و ما از این نیروهای اصلاح طلب و دموکراتیک حمایت می کنیم. پایان پیام

**سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا از جمهوری اسلامی خواست به تلاش بین المللی در مبارزه با تروریسم بپیوندد**

**بیژن فرهودی (راديو فردا): جمعه 3 مرداد 1382- 25 ژوئيه 2003**

فیلیپ ریگر، سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا در پاسخ به این سؤال که آیا تا کنون ایران از طریق کانالهای مختلف یا به هر ترتیب دیگری، اطلاع داده است که کدامیک از اعضای ارشد القاعده را در بازداشت دارد یا نه، گفت: من هیچ خبر تازه ای در این باره ندارم، همانطور که شما خود میدانید ما چندی است نگران حضور اعضای القاعده در ایران هستیم. ما معتقدیم برخی از عوامل رژیم ایران به تروریستهای القاعده کمک کرده اند تا از ایران عبور کنند و یا دارای پناهگاهی امن در این کشور باشند. سخنگوی وزارت امور خارجه خطاب به خبرنگاران گفت: همانطور که قبال هم گفتیم، تروریستهای ارشد القاعده در ایران، در طرح ریزی بمب گذاری های 12 ماه می در ریاض، دست داشتند.

ما از ایران و کلیه کشورها خواستیم به مسئولیتهایی که طبق قطعنامه شماره 1373 شورای امنیت برعهده دارند، عمل کنند و پناهگاه در اختیار تروریستها قرار ندهند. آقای ریگر در ادامه گفت: بدیهی است ما اختلافاتی دیرپا در مواضع با ایران داریم. همانطور که وزیر امور خارجه آمریکا نیز اخیرا اظهار داشت، ما اقدام ایران را در اعلام آنچه آن را بازداشت اعضای ارشد القاعده نامید، با خوشبختی تلقی

کردیم، اما پس از آن دیگر هیچگونه خبری نرسید. در مورد هرگونه اطلاعات اضافی در اینباره، من شما را به مقامات ایران ارجاع میدهم.  
آقای ریکر افزود ما دیرزمانی است نگرانی خود را درباره حضور اعضای القاعده در ایران ابراز داشتیم. وقت آن فرا رسیده است که مقامهای ایران در انجام تعهدات خود، شتاب به خرج دهند. این به نفع هرکس از جمله ایران است که شاهد آن باشد که جلوی ترویستهای خطرناک رفته شده است.  
مقامهای ایران باید به کوششهای جهانی در مبارزه با تروریسم، بویژه مبارزه با گروههای نظیر القاعده ملحق شوند.

## مواضع رژیم و جناحهای آن در مورد مهمترین تحولات ایران

نیازی: اظهار چنین مطالبی توسط رییس جمهور، مایه شگفتی و تاسف است  
پنجشنبه 2 مرداد 1382 - 24 ژوئیه 2003

رئیس سازمان قضایی نیروهای مسلح، دادسرای نظامی تهران را صالح به رسیدگی پرونده زهرا کاظمی ندانست و گفت: با صدور قرار عدم صلاحیت رسیدگی این پرونده به دادسرای عمومی تهران ارسال شده است.  
به گزارش خبرگزاری «فارس»، محمد نیازی در خصوص علت عدم رسیدگی به پرونده زهرا کاظمی در دادسرای نظام تهران اظهار داشت: این پرونده روز سهشنبه مورخ 82/4/31 با قرار عدم صلاحیت از سوی دادسرای عمومی تهران به دادسرای نظامی ارسال شده بود که به دستور دادستان نظامی پس از ثبت به شعبه بازپرسی ارجاع گردید.  
وی افزود: بازپرس پس از مطالعه و بررسی محتویات پرونده و بر اساس مقررات موجود رسیدگی به آن را در صلاحیت دادسرای نظامی تشخیص نداد و به همین جهت پرونده در روز پنجشنبه مورخ 82/5/1 مجدداً با صدور قرار عدم صلاحیت به دادسرای عمومی تهران ارسال گردید.  
رئیس سازمان قضایی نیروهای مسلح در ارتباط با اظهارات دیروز رئیس جمهور مبنی بر اینکه به وی قول داده شده پرونده در اختیار بازپرسی قرار گیرد که نه وابسته به سازمان قضایی نیروهای مسلح است و نه مستقیماً زیر نظر دادستان تهران قرار دارد اظهار داشت: با توجه به اینکه مرجع رسیدگی به پروندههای قضایی طبق قانون و مقررات کاملاً مشخص شده است اظهار چنین مطالبی از سوی مقامی که مجری و پاسدار قانون اساسی است و بر شعار قانونگرایی تأکید دارد مایه شگفتی و تاسف است.  
وی افزود: این گونه اظهار نظرها اولاً دخالت غیر قانونی یک مقام اجرایی در یک موضوع کاملاً قضایی محسوب می‌شود، ثانیاً زیر سوال بردن نهادهای قانونی و اهانت به قضات محترمی است که در این مجموعه‌ها خدمت می‌کنند.  
نیازی به تأکید بر اینکه تشخیص صلاحیت هر مرجع قضایی طبق قانون با قاضی رسیدگی کننده به پرونده می‌باشد، گفت: در صورت بروز اختلاف در صلاحیت ذاتی بین دو مرجع قضایی تنها دیوان عالی کشور حق اظهار نظر دارد و دخالت دیگران و تلاش برای خروج پرونده از مجرای طبیعی و قانونی آن به جز هرج و مرج قضایی و مخدوش شدن استقلال دستگاه قضایی و قاضی چیزی در پی ندارد.  
نیازی گفت: این گونه اظهار نظرها زمینه را برای اعمال نفوذ و سوء استفاده قانون شکنان و بی‌اعتمادی مردم فراهم می‌کند که بدعتی خطرناک برای اجرای عدالت بوده و به مصلحت هیچ کس نمی‌باشد.  
پایان پیام

## دیدگاههای نیروهای سیاسی در مورد شرایط کنونی ایران

نمایش رژیم آخوندی برای فرار از عواقب کشتن خبرنگار کانادایی زیر شکنجه به پرده آخر می‌رسد  
دبیرخانه شورای ملی مقاومت ایران - 31 تیر 1382 (22 ژوئیه 2003)  
درحالی که رژیم ضدبشری آخوندی همچنان از بازگرداندن جسد خانم زهرا کاظمی به کانادا خودداری می‌کند، آخوند شاهرودی سردرّخیم این رژیم روز گذشته «ضمن تشکر از دستور سریع رییس جمهوری برای رسیدگی به پرونده مرگ زهرا کاظمی...» از دادستانی استان تهران خواست طبق قانون در اسرع وقت به این پرونده رسیدگی کند» (خبرگزاری ایرنا، 30 تیر)  
به این ترتیب، نمایش وقیحانه‌ای که خاتمی با علم کردن «تحقیق» و «بررسی» بعد از قتل خبرنگار کانادایی زیر شکنجه بر پا کرد تا با وقت کشی و صحنه سازی، مسئولیت سردمداران رژیم آخوندی در این جنایت را ماستمالي کند، به آخر خط رسید و پیگیری پرونده به «دادستانی استان تهران» یعنی مرتضوی جنایتکار که از قاتلان خانم کاظمی است، محول گردید. تحقیقی که خاتمی دستورش را داده بود، همچون پرونده قتل‌های زنجیره‌ای و یورش به کوی دانشگاه هدفی جز به دربردن آمران و عاملان این جنایت نداشته است. این در حالی است که هفته گذشته ابطحی معاون خاتمی تصریح کرد خانم کاظمی در اثر شکنجه کشته شده است.  
مقاومت ایران با تأکید بر این که هیچ چیز مبهمی در این میان وجود ندارد و مسئولان اصلی قتل خانم کاظمی کسی جز سردمداران رژیم آخوندی نیستند، خواستار یک اقدام قاطع بین المللی علیه رژیم

آخوندي به خاطر این جنایت بی سابقه می باشد و دولت کانادا را به اقدامات جدی تر برای پیگیری این پرونده و قطع روابط دیپلماتیک و تجاری با فاشیسم مذهبی حاکم بر ایران فرا می خواند. پایان پیام

### تحلیل نهضت آزادی ایران از شرایط اجتماعی روز جمعه 3 مرداد 1382- 25 ژوئیه 2003

نهضت آزادی ایران با انتشار بیانیه‌ای تحت عنوان «تداوم فشار بر جنبش دانشجویی، مطبوعات و فعالان سیاسی» به تحلیل شرایط اجتماعی حاضر پرداخت.

به گزارش خبرگزاری کار ایران، ایلنا، در این بیانیه که از طریق نماز به دفتر خبرگزاری ارسال شده، آمده است: در هفته‌های اخیر رویدادهایی پی در پی از درون خوابگاه دانشجویی دانشگاه تهران در آستانه سالروز هجدهم تیر ماه سال 1378 و با عبور از محله‌های اطراف کوی به سراسر ایران پراکنده شد. این وقایع به تدریج به صورت یک خبر جهانی درآمد، تا آنجا که دولتمردانی مانند بوش و بلر و دیگران را به اظهار نظر در مورد آن کشاند و واکنش‌ها، تنش‌ها و تشنجات فراوانی را برانگیخت. این امر باعث شد که موقعیت حساس ایران، که در پس سقوط رژیم صدام حسین و حضور نیروهای نظامی آمریکا در مرزهای غربی ایران حساس‌تر و مخاطره آمیزتر شده بود، با افزایش کشمکش‌های داخلی تا مرز بروز یک بحران تازه سیاسی و اجتماعی پیش برود و بیش از پیش بر نگرانی‌های عمومی و مطرح شدن پرسش‌های متعدد در مورد آینده جامعه ایران افزوده شود.

این بیانیه می‌افزاید: واکنش‌های تند و خشونت بار گروه‌های مخالف جنبش دانشجویی و ضد اصلاحات از موجبات اصلی اوج‌گیری بحران گردید.

در ادامه این بیانیه آمده است: حرکت‌های دانشجویی در راستای تحقق مطالبات صنفی و یا سیاسی بر طبق اصل مصرح در قانون اساسی در باب آزادی بیان، گردهمایی و آزادی‌های سیاسی حق مسلم آنان است. سرکوب و مقابله با حرکت دانشجویی به طور خاص و تقابل با روشنفکران، دانشگاهیان، فعالان سیاسی و روزنامه نگاران به طور عام، از محورهای اصلی بحران کنونی است.

در ادامه این بیانیه تصریح شده است: خارج نشینان مخالف نظام جمهوری اسلامی عموماً به چیزی کمتر از فروپاشی و سرنگونی نظام اسلامی نمی‌اندیشند. گروهی از آنها در انتظار حل و فصل مسئله ایران به دست آمریکا و سپرده شدن زمام امور به فراریان وابسته به نظام گذشته، به عنوان بدیل نظام موجود روز شماری می‌کنند. بلندگوهای این جریان برانداز تلاش کردند که با بهره‌برداری از احساسات پاک و آزادی خواهانه دانشجویان و با تبلیغات یک سویه و افراطی، از آب گل آلود ماهی بگیرند و به حرکات قانونی دانشجویان چهره یک حرکت براندازانه ببخشند، آنها خود را از راه دور و از طریق وسایل ارتباط جمعی گسترده‌ای که در اختیار دارند وارد یک مسئله داخلی کرده و با حرکات دانشجویی و مردمی آنچنان همسو نشان دادند که گویی هر حرکتی که در ایران از سوی جوانان، در راستای مطالبات خود و استیفای حقوق ملت صورت می‌گیرد، دست یخت فکر و برنامه‌ریزی آنها است.

این بیانیه می‌افزاید: این القای شبهه و توهم، دست آویز و بهانه تازه و مضاعفی را برای سرکوب جنبش دانشجویی و توجیه بازداشت‌های گسترده به مخالفان اصلاحات داده است! به این ترتیب مطالبات و خواسته‌های به حق و معقول دانشجویان با حرکات انحرافی و مغرضانه خارج نشینان لکه‌دار و بد نام گردیده و دانشجویان از حرکت سالم و مؤثر باز ماندند. ملاحظه می‌شود که چگونه دو گروه قدرت طلب افراطی در داخل و خارج کشور، که هر دو دشمن اصلاحات و طرفدار خشونت هستند فعالیت‌های قانونی دانشجویان را بی‌اثر و یا منحرف می‌کنند.

نهضت آزادی ایران در ادامه بیانیه خود می‌افزاید: خشونت طلبان داخل، با سوء استفاده از جو فراهم شده با حرکات مسالمت آمیز و صنفی دانشجویان به مقابله پرداختند.

در ادامه این بیانیه آمده است: اما تهاجم و سرکوب تنها به حریم دانشگاه و دانشجویان محدود نشده است، بلکه قلمرو... بازداشت‌ها به روزنامه‌نگاران، خبرنگاران، فعالان فرهنگی - سیاسی و حتی نمایندگان مجلس گسترش پیدا کرد و عرصه عمومی را بیش از پیش تنگ و مردم را تحت فشار قرار داد. بازتاب‌های داخلی و بین المللی این تشنجات و برخوردهای غیر مدنی در برابر خواسته‌های مدنی دانشجویان تا آنجا پیش می‌رود که کمیسیون حقوق بشر سازمان ملل متحد و کمیسیون حقوق بشر اسلامی صدا برمی‌آورند و به تداوم نقض حقوق انسان‌ها در ایران اعتراض کرده‌اند.

این بیانیه می‌افزاید: به رغم رویدادهای یاد شده، اصلاح طلبان، آزادی خواهان و شخص رئیس جمهور همچنان بر قدرت مردم پافشاری می‌کنند. رئیس محترم جمهوری مقابله با آزادی و مردم سالاری را سبب رویگردانی مردم از اسلام می‌شمارد و در پی بروز حوادث حادی همچون وارد شدن ضربه مغزی به خانم زهرا کاظمی، خبرنگار ایرانی تبار کانادایی، کمیسیون‌های ویژه‌ای را مأمور رسیدگی و تهیه گزارش می‌کند، چرا که در پشت این صحنه‌ها همان مخالفان اصلاحات پنهان شده‌اند! در هر حال این خاتمی است که هدف تیغ تیز سرزنش، اعتراض و اهانت قرار می‌گیرد و از هر دو سو زیر فشار است، چرا که دوستان و دشمنان همه مسائل و مصیبت‌ها را به رئیس جمهور برمی‌گردانند و از او درمان و تاوان می‌خواهند!

نهضت آزادی ایران در بیانیه خود با اشاره به نامه دبیرکل جنبه مشارکت ایران اسلامی و نایب رئیس مجلس به رئیس جمهوری که نسبت به پرونده سازی‌ها و رفتارهای غیر قانونی سازمان‌ها و نهادهای موازی و اعمال روش‌های مغایر قانون اساسی هشدار داده است، همچنین بیانیه هیات موسس قانون مدافعان حقوق بشر که نسبت به پیگرد نمایندگان مجلس اعتراض کرده است، اعلام کرد: با کمال

تأسف ملاحظه می‌شود که مناقشات، صف بندی‌ها، قانون شکنی‌ها و برخوردهای بی‌پرده و آشکار در تمامی سطوح جامعه از دانشگاه، تربیون نماز جمعه تا مجلس و قوه قضائیه و شورای عالی امنیت ملی به مراحل باریک و حادی رسیده است که همه ارکان نظام را در معرض تهدید قرار داده است و این در حالی است که از يك سو، علاوه بر تهدیدهای جدی آمریکا و انگلیس پروژه پیوستن ایران به پروتکل الحاقی و بازدید بازرسان از تأسیسات هسته‌ای ایران در دستور کار سازمان‌های بین‌المللی و اتحادیه اروپا قرار گرفته است.

در ادامه این بیانیه آمده است: نتیجه اوضاع و احوال جاری چیزی جز برهم ریختگی امور، نارضایی روشنفکران و سوق دادن آنها به بی‌تفاوتی، فرار مغزها و دامن زدن وسایل ارتباط جمعی بین‌المللی به تبلیغ علیه جمهوری اسلامی نیست و همه اینها محصول بسته ماندن فضای سیاسی جامعه و بی‌اعتقادی جناح‌های اقتدارگرا به مشارکت و دخالت واقعی مردم در امور خودشان است. بدین ترتیب در جامعه بحران زده ایران، حرکت‌های ساده دانشجویی که در صورت حسن نیت و درایت مسئولان ذریبط و عدم مداخله افراد غیر مسئول و شناخته شده

می‌توانست ساده برگزار شود با شاخ و برگ فراوان با مسائل گوناگون داخلی و بین‌المللی در زمینه‌های سیاسی، قضایی و امنیتی آمیخته شده است و امنیت و منافع ملی دستخوش تلاطم و بحران گردیده است.

در ادامه این بیانیه تصریح شده است: در چنین شرایطی، چه سرنوشتی در پیش روی جامعه است و چه باید کرد؟

در ادامه این بیانیه تأکید شده است: نهضت آزادی ایران در چهارچوب راهبرد وفاق ملی بارها بر همسویی و همکاری همه نیروهای درون و بیرون حاکمیت که بر قانونمداری و تقویت جنبه اصلاحات و تداوم مبارزات قانونی، علنی و مسالمت آمیز باور دارند، اصرار ورزیده است و تأمین حقوق سیاسی و اجتماعی مردم را تنها راه کاهش بحران و مقاوم ساختن جامعه در برابر تهدیدات داخلی و بین‌المللی می‌داند.

نهضت آزادی ایران در بیانیه خود بر این باور است که جامعه ما بر سر دو راهی سرنوشت سازی قرار گرفته است، يك راه ادامه روند کنونی و راه دیگر احیای حقوق اساسی ملت از طریق بازگشت به آرمان‌های اولیه انقلاب است که در سخنان رهبر فقید انقلاب در پاریس و شعارهای مردم در راهپیمایی‌های دوران انقلاب تجلی یافت و با تکیه بر آنها مردم در همه پرس‌های 12 فروردین 1358 به جمهوری اسلامی رأی دادند تا آزادی، مردم سالاری بر اساس ارزش‌های فرهنگی و دینی مردم تأمین شود.

نهضت آزادی ایران معتقد است راه دوم موجب حفظ استقلال و تمامیت ارضی کشور، نجات ملت و استمرار نظام جمهوری اسلامی ایران خواهد بود. پایان پیام

## سرکوب و نقض حقوق بشر توسط رژیم حاکم بر ایران

کانادا برای نیش قبر کاظمی وکیل استخدام کرد

سایت خبرنامه امیرکبیر - پنجشنبه 2 مرداد 1382

روزنامه کانادایی «اتاوا سیتی» روز چهارشنبه خود گزارش داد: يك سخنگوی وزارت امور خارجه کانادا گفت که کانادا با فراخوانی سفیر خود از ایران «خشم» خود را برای کشته شدن يك خبرنگار عکاس اهل مونترال و دفن وی در ایران ابراز داشته است. «رینولد دویرون» سخنگوی وزارت امور خارجه کانادا گفت: این يك پیام فوری دیپلماتیک برای ابراز ناخرسندی، یاس و خشم ما نسبت به برخی از بخش‌ها در ساختارهای قدرت ایران است که به نظر می‌رسد تصمیم گرفته‌اند بدون توجه به آنچه که کانادا تقاضا کرده بود پیش بروند. به نوشته این روزنامه، «فلیپ مک کینون» سفیر کانادا در تهران فراخوانده شده و انتظار می‌رود تا روز یکشنبه به اتاوا بازگردد. اتاوا سیتی افزود: گزارش شده است که دولت کانادا يك وکیل ایرانی را برای اخذ اجازه دادگاه برای نیش قبر خانم کاظمی که روز چهارشنبه در شیراز دفن شده استخدام کرده است. همچنین روزنامه کانادایی «گلوب اندمیل» نوشت: کانادا سفیر خود در ایران را برای ابراز ناخرسندی شدید از دفن زهرا کاظمی در شیراز، به اتاوا فراخوانده است. «بیل گراهام» وزیر امور خارجه کانادا صبح چهارشنبه گفت که دولت فدرال هر کار ممکن را برای تضمین احترام به آرزوهای خانواده خانم کاظمی از جمله بازگرداندن جسد وی و انجام يك تحقیق شفاف در زمینه اینکه چه کسی عامل مرگ وی است، انجام خواهد داد. وی افزود: در این زمینه، اوتاوا مایل به بررسی تمام انتخاب‌ها از جمله بازنگری در روابط تجاری سالانه هفتصد میلیون دلاری خود با تهران است. پایان پیام

## تروریسم و سلاح‌های کشتار جمعی

آمریکا با تکرار اتهاماتش علیه ایران در خصوص اعضای القاعده اعلام کرد که تهران باید اعضای شبکه‌ی تروریستی القاعده را که دستگیر کرده است، تحویل دهد و یا آنها را از ایران اخراج کند.

جمعه 3 مرداد 1382 - 25 ژوئیه 2003

به گزارش خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا) به نقل از خبرگزاری فرانسه، ریچارد بوچر، سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا گفت: ما مدت زیادی است که می‌گوییم اعضای ارشد القاعده در ایران فعالیت می‌کنند.

وی مدعی شد: ما معتقدیم که افرادی در ایران به صورت پنهان وجود دارند و گفته‌ایم که بعضی از این افراد در بمب‌گذاری‌های ماه مه در عربستان، دست داشته‌اند.  
بوچر گفت: آنچه مهم است، انجام عمل می‌باشد. ایران باید این افراد را یا به دادگاه‌های بین‌المللی رسیدگی به جرایم و جنایات و یا به کشورهای که این افراد تبعه‌ی آنها می‌باشند، تحویل دهد.  
وی گفت: ما شاهد همکاری نزدیک ایران با عربستان درباره‌ی حملات ماه مه بوده‌ایم و انتظار داریم که چنین همکاری‌هایی را نیز درباره‌ی اعضای القاعده که ممکن است در ایران حضور داشته باشند، شاهد باشیم. انتهای پیام

پاول خطاب به ایران: اعضای القاعده را به ما تحویل دهید

جمعه 3 مرداد 1382 - 25 ژوئیه 2003

" کالین پاول" وزیرخارجه آمریکا از تهران خواست اعضای دستگیرشده القاعده در ایران را به آمریکا و یا کشورهای متبوع‌شان تحویل دهد.

به گزارش سرویس بین‌الملل ایلنا، پاول در کنفرانس خبری مشترک با همتای صهیونیست خود "سیلوان شالوم" اظهارات اخیر مقامات امنیتی ایران را درخصوص دستگیری تعدادی از اعضای القاعده، تحویلی مهم ارزیابی کرد و گفت: «به نظر من این مسأله نشان می‌دهد که ایرانی‌ها به روشی علنی‌تر در مورد دستگیری اعضای القاعده روی آورده‌اند.»

این در حالی است که وی دیروز درگفت‌وگو با شبکه تلویزیونی ال‌بی‌سی لبنان و روزنامه فرامنطقه‌ای الحیات، درمورد اظهارات اخیر بوش درباره پناه دادن ایران و سوریه به تروریست‌ها گفته بود: «حرف‌های بوش تفاوت زیادی با اظهارات قبلی‌اش نداشت.»

"ریچارد بوچر" سخنگوی کاخ سفید نیز با اشاره به سخنان اخیر مقامات بلندپایه کشورمان درخصوص دستگیری اعضای القاعده، گفت: «مهم، گام‌هایی است که دارد برداشته می‌شود؛ واشنگتن خواستار تسلیم کردن این افراد به کشورهای متبوع‌شان یا هیأت‌هایی قضایی برای بررسی جرم آنان است.»  
از سوی دیگر یک مسئول آمریکایی ادعا کرد که عربستان سعودی نقش مهمی در شناسایی اعضای دستگیرشده القاعده در ایران داشته و مقامات ایران را مجبور کرده‌است که رسماً به وجود آنها در کشورشان اعتراف کنند.

وی مدعی شد: «ایران چندتن از سرکردگان نظامی القاعده را که در انفجارهای 13 می ریاض و انفجار سفارت‌خانه‌های آمریکا در شرق آفریقا در سال 1998 دست داشته‌اند، دستگیر کرده‌است که "سیف‌العدل" از اعضای بلند پایه این شبکه نیز در میان آنان است.»

این مسئول آمریکایی که نخواست نامش فاش شود، افزود: «آمریکا منتظر است ببیند که آیا ایران سیف‌العدل را به کشور متبوعش یعنی مصر تحویل می‌دهد یا خیر.»

وی ادعا کرد که سیف‌العدل یا در زندان است و یا تحت اقامت اجباری به سر می‌برد.  
یک مسئول آمریکایی دیگر نیز در گفت‌وگو با روزنامه "لس‌آنجلس تایمز" گفت: «ایران چند ماه است که سیف‌العدل را دستگیر کرده اما به‌رغم درخواست‌های آمریکا که از طریق واسطه‌ها به ایران ابلاغ شده بود، این موضوع را به واشنگتن اطلاع نداد.»

شبکه تلویزیونی ال‌بی‌سی آمریکا نیز به نقل از مسؤولان سازمان مرکزی جاسوسی آمریکا (سیا) ادعا کرد: «سیف‌العدل و سلیمان ابوغیث سخنگوی القاعده در اختیار ایران هستند. پایان پیام

## رویدادهای عراق، دولت آینده و نیروهای موثر در آینده عراق

نیروهای آمریکا در جستجوی صدام حسین به یک خانه در فالوجا حمله کردند

پیمان پژمان (بغداد) - رادیو فردا - جمعه 3 مرداد 1382 - 25 ژوئیه 2003

خبر مرگ پسران صدام حسین که روز گذشته با نمایش تصاویر اجساد آنها منتشر شد، هنوز تردید مردم عراق را در این مورد از بین نبرده است. نیروهای آمریکا درعراق در نظر دارند به خبرنگاران مستقل اجازه دهند از جنازه‌ها دیدن کنند. شبکه تلویزیونی الجزیره گزارش داد که امروز نیروهای آمریکایی با تانک و هواپیما به یک منزل در شهر فالوجا که تصور می‌شد صدام حسین در آن مخفی است، حمله کردند اما وی را پیدا نکردند. یک سخنگوی نیروهای ائتلاف در تماسی تلفنی گفت هنوز نمی‌تواند این خبر را تأیید یا تکذیب کند. از سوی دیگر برخی از منتقدان سیاست آمریکا، این کشور را بخاطر پخش تصاویر اجساد پسران صدام حسین مورد انتقاد قرار دادند. پایان پیام

گروهی موسوم به "فداییان صدام" با اذعان به کشته شدن قصابی و عدی اعلام کرد، انتقام خون پسران صدام را از نیروهای آمریکایی خواهد گرفت.

جمعه 3 مرداد 1382 - 25 ژوئیه 2003

به گزارش خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا) به نقل از روزنامه‌ی البیان - چاپ امارات - شبکه‌ی خبری العربیه یک نوار ویدیویی متعلق به این گروه را پخش کرد که در آن مردی کاملاً پوشیده که خود را وابسته به این گروه می‌دانست، مدعی شد، فداییان صدام انتقام خون قصی و عدی را از نیروهای آمریکایی خواهند گرفت.

سخنگوی گروه فداییان صدام هم چنین در این نوار ویدیویی تأکید کرده است، کشته شدن عدی و قصی میزان حملات نظامی به نیروهای آمریکایی را کاهش نخواهد داد، بلکه این حملات را در آینده افزایش خواهد داد.

این گروه هم چنین تمام گروه‌های عراقی و افراد وابسته به آنها را که با نیروهای آمریکایی همکاری می‌کنند، تهدید به قتل کرد. انتهای پیام

رهبر جنبش مشروطه‌ی سلطنت‌خواه عراق با اشاره به استقرار نیروهای اشغالگر در عراق خروج سریع این نیروها از عراق را خواستار شد.

جمعه 3 مرداد 1382 - 25 ژوئیه 2003

به گزارش خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا) به نقل از روزنامه‌ی فرامنطقه‌ی الحیات - چاپ لندن - شریف بن علی بن حسین، رهبر جنبش مشروطه‌ی سلطنت‌خواه عراق هم‌چنین با انتقاد از شورای حکومت انتقالی عراق اظهار داشت: هیچ دلیل قانع‌کننده برای ماندن نیروهای اشغالگر در عراق وجود ندارد و انتخابات تنها راه حل بحران عراق است.

شریف بن علی هم چنین گفت: 80 درصد از تصمیم‌های اتخاذ شده آمریکا در عراق اشتباه و دقیق نبوده است.

وی افزود: ما معتقدیم که آمریکایی‌ها اشتباهات فاحشی را در چارچوب اداری در عراق مرتکب شده‌اند. شریف بن علی تأکید کرد: تنها دلیل مقاومت‌های مردمی عراق وجود نیروهای نظامی آمریکا در عراق است و این مقاومت‌ها هیچ وابستگی به نظام سابق عراق ندارند؛ زیرا افراد این گروه‌ها می‌خواهند مخالفت خود را با اشغال‌خاکشان اعلام کنند و در صورت خروج نیروهای آمریکا این مشکلات نیز پایان خواهد یافت. انتهای پیام

### شیعیان و آینده عراق - حکومت عرفی - با مذهبی

مقتدی صدر با اشاره به محاصره‌ی نجف از سوی نیروهای آمریکایی اظهار داشت، این محاصره یک عملیات تروریستی است و براساس اصول نظام سابق صدام انجام می‌شود، زیرا نظام سابق عراق نیز چنین اقداماتی را انجام می‌داد.

جمعه 3 مرداد 1382 - 25 ژوئیه 2003

به گزارش خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا) به نقل از شبکه‌ی تلویزیونی العربیه، مقتدی صدر، یکی از رهبران شیعه‌ی عراق که در خطبه‌ی نماز جمعه‌ی مسجد کوفه سخن می‌گفت، افزود: «محاصره‌ی شیعیان در عراق به معنای محاصره تمام شیعیان جهان است.»

مقتدی صدر با اشاره به شورای حکومت عراق انحلال این شورا را خواستار شد. وی هم چنین گفت: «محاصره‌ی نجف به عنوان تلاش نیروهای اشغالگر جهت تسلط بر مقدسات مسلمانان محسوب می‌شود.»

وی با مزدور خواندن پلیس عراق اظهار داشت: «در صورتی که محاصره‌ی نجف به سرعت به پایان نرسد، ما اقدامات لازم را در اسرع وقت انجام خواهیم داد.»

مقتدی صدر هم چنین تشکیل یک ارتش وابسته به حوزه‌ی علمیه را خواستار شد. وی افزود: «ارتش حوزه‌ی علمیه باید تشکیل شود و اعضای این ارتش افرادی خواهند بود که با اختیار خود به عضویت این ارتش در خواهند آمد و هیچ اجباری در عضویت افراد در این ارتش وجود نخواهد داشت.» انتهای پیام

هیات بازرسی مفقودان بحرینی به نقل از آیت‌الله حکیم اظهار داشت که تمام کسانی که در جریان انتفاضه سال 1991 دستگیر و یا ناپدید شده‌اند از سوی ارتش عراق اعدام شده‌اند.

جمعه 3 مرداد 1382 - 25 ژوئیه 2003

به گزارش خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا) به نقل از روزنامه‌ی اخبار الخلیج - چاپ بحرین - شیخ عبدالله العالی، یکی از اعضای بازرسان مفقودان بحرینی در عراق گفت: طی دیدار با برخی از مقامات در نجف اشرف به اطلاعات موثقی دست یافتیم؛ که بیانگر دستگیری مفقودان بحرینی از سوی ارتش عراق است.

وی افزود: براساس این اطلاعات مفقودان بحرینی بعد از دستگیری به یک کارخانه‌ی آرد که بازداشتگاه عراقی‌ها به شمار می‌آمد انتقال یافته بودند.

العالی ادعا داشت که آیت‌الله محمدباقر حکیم، رییس مجلس اعلاي انقلاب اسلامی عراق آمادگی مجلس اعلاي را برای کمک به پیدا کردن اطلاعاتی از سرنوشت مفقودان اعلام کرده است.

وي به نقل از حکيم گفت که براي حل اين مسأله تلاشها و هم چنين مراجعت هايي به سازمان هاي بين المللي و بشري انجام شده است که همگي براي آگاهي از سرنوشت مفقودان و جنایاتي است که رژيم سابق عراق مرتکب شده است. انتهاي پيام

## تحليل اوضاع ايران و عراق در رسانه هاي جمعي

هرميداس باوند: مادامي که تحولات ساختاري در ايران اتفاق نيفتد، موضع گيري اتحاديه اروپا تندتر خواهد شد

جمعه 3 مرداد 1382- 25 ژوئيه 2003

هرميداس باوند، استاد حقوق و روابط بين الملل در گفت و گو با خبرنگار خبرگزارى كار ايران، ايلنا، در ارتباط با هشدار اتحاديه اروپا به دولت ايران در خصوص امضاي قرارداد الحاقى معاهده منع گسترش سلاح هاي هسته اي توسط ايران گفت: اختلاف نظري که در گذشته، اتحاديه اروپا با آمريکا در ارتباط با دولت جمهوري اسلامي ايران داشت، بدین معنا بود که اين اتحاديه معتقد بود، عملکرد اصلاح طلبان در ايران قرين موفقيت خواهد بود ولي به دليل به بن بست رسيدن اصلاحات، مبناي استدلال اروپا در مقابل آمريکا ضعيف شد.

وي افزود: در ميان کشورهای عضو اتحاديه اروپا، آلمان و فرانسه موضع مخالفی در مورد ايران داشتند. در اين راستا آنها سياست ترضيه خاطر آمريکا را در پيش گرفتند و متأسفانه ايران وجه المصلحه رفع اختلاف اتحاديه اروپا با آمريکا شد.

باوند در ادامه گفت: در اجلاس گروه 8 کشورهای پيشرفته صنعتي با پيشنهاد وزير امور خارجه آلمان در مورد الحاق بلا شرط ايران به پروتکل الحاقى کنوانسيون منع گسترش سلاح هاي هسته اي موافقت به عمل آمد که با موافقت روسيه نيز همراه بود و پس از آن اتحاديه اروپا قطعنامه جداگانه اي مبني بر سه محور 1- روابط ايران و اتحاديه اروپا منوط به امضاي پروتکل الحاقى توسط ايران است 2- تغيير موضع ايران در مورد جريان صلح خاورميانه 3- رعايت حقوق بشر، صادر کرد و اخيراً شرط مذاکرات آینده را رعايت حقوق بشر و امضاي پروتکل الحاقى قرار داده اند.

وي تأکيد کرد: سياست خارجي ايران ارتباط تنگاتنگي با امور داخلي دارد. مادامي که تحولات ساختاري در امور داخلي ايران اتفاق نيفتد، موضع گيري اتحاديه اروپا نيز تندتر خواهد شد. بخصوص مرگ زهرا کاظمي حوزه حقوق بشر را تشديد کرده است.

وي در ادامه گفت: به عقیده من هشدار اروپا حوزه تاکيکي را شامل نمي شود بلکه سياست استراتژيک اتحاديه را در برمي گيرد. در واقع تهديدی گذرا و مقطعي نمي تواند باشد. در حال حاضر اتحاديه اروپا بر آن است که روابط حسنه با آمريکا داشته باشد بنابر اين در مورد ايران همداستان با آمريکا خواهد بود و حتي روسيه نيز همين سياست را پذيرفته است. وي در پايان گفت: دولت ايران در وضعيتي قرار گرفته است که بايد بازنگري خردمندانه اي در اين مورد انجام دهد، بنابر اين مسأله حقوق بشر و تغييرات در وضع موجود گريز ناپذير است. پايان پيام

## اصلاح ناپذيري جمهوري اسلامي و شکست سياست گفتگوي انتقادي اروپا با جمهوري اسلامي

مریم احمدی (راديو فردا): جمعه 3 مرداد 1382- 25 ژوئيه 2003

يك روزنامه ايتاليائي در شماره 25 ژوئيه در تفسيرى در رابطه با روابط ايران و اروپا بر اين نکته تأکيد مي کند که آيت الله هاي ايران نشانه هايي از شکست سياست گفتگوي انتقادي اروپا از ايران هستند. احمد رافت (راديو فردا): روزنامه ايلفوليو که ناشر آن، همسر نخست وزير کنوني ايتاليا است و مديرش به عهده جوليانو فرارا، وزير و سخنگوي اولين دولت سيلويو برلوسکوني است، در شماره 25 ژوئيه خود، در تفسيرى به بررسي گفتگوي انتقادي اروپا با جمهوري اسلامي ايران و روابط کنوني اتحاديه اروپا با مقامات تهران مي پردازد. نويسنده مقاله در ابتدا اشاره ميکند آيت الله هاي تهران، چه انقلابي و چه اصلاح طلب، نشانه هايي از شکست سياست گفتگوهاي انتقادي اروپا با جمهوري اسلامي هستند. خط اعتباري که وزير سابق اطلاعات ايتاليا، لامبرتوديني با ابداع گفتگوهاي انتقادي براي جمهوري اسلامي در اروپا باز کرده بود، با سخنانی که آيت الله خامنه اي در رابطه با استفاده از موشکهاي شهاب 3 ابراز داشت، بسته شد و برنامه همکاري جمهوري اسلامي با اروپا را که رومانو پرودي، رئيس کنوني کميسيوني اروپايي از زمانیکه رياست دولت ايتاليا را برعهده داشت، دنبال ميکرد، براي هميشه به آرشيوي تاريخ سپرد.

در ادامه مقاله نويسنده اشاره ميکند جمهوري اسلامي که به گفته رومانو پرودي در سال 1998 ميلادي براي هميشه از تروريسم بريده بود، با اعلام اینکه موشکهاي خود را در اختيار افراطيهاي فلسطيني قرار خواهد داد، نشان ميدهد تا چه حد سياستى که اروپا در قبال ايران داشته، ناموفق بوده و به هيچگونه نتيجه مثبتي دست نيافته است. در ادامه مقاله آمده است حمايت پاسداران از سازمان القاعده و دولت ايران از حماس و حزب الله از سويي و از سوي ديگر سياست دستيابي به اسلحه اتمی، ماهيت واقعي رژيم حاکم جمهوري اسلامي را نشان ميدهد و هرچه قدر هم خانمي اصلاح طلب باشد، نمیتوان نادیده گرفت که او همزيان با ديگر رهبران رژيم، در رابطه با حمايت جمهوري اسلامي از تروريسم و تلاشهايش براي دستيابي به اسلحه هاي کشتار جمعي دروغ گفته است. در خاتمه نويسنده مقاله، جمهوري اسلامي را کشوري اصلاح ناپذير دانسته و مي نويسد تا زمانیکه حکومت



آیت الله ها در تهران بر سر کار باشد، هرگونه تلاشی برای استقرار ثبات و امنیت در منطقه با شکست روبرو خواهد شد.

## کوناگون

سودای مرجعیت

بازتاب - جمعه 3 مرداد 1382 - 25 ژوئیه 2003

در بخش سوم گزارش «صدری‌ها، نگاهی از درون»، شخصیت مقتدی صدر و تلاش‌های او برای تبدیل شدن به یک مرجع دینی در میان شیعیان عراق، مورد توجه قرار گرفته است.

به دنبال تلاش‌های پی در پی رژیم سابق عراق و سیدمحمدصادق صدر برای زیر نفوذ بردن عشایر شهر «مدینه النوره» به نفع خود، این امر به پایان ماجرای دراماتیک صدر و دو فرزندش انجامید، اما آنچه که امروز، موضوع بسیاری از بحث‌های سیاسی شده، اثر سیاسی صدر برای تنها فرزندش، مقتدی صدر و راهکارهای اصلی او در برنامه‌هایش است.

ازدحام مراجعه‌کنندگان در دفتر مقتدی صدر در «مدینه النوره» یازدهم ماه گذشته، به اوج خود رسیده بود. در این روز مقرر شده بود که ارباب رجوع از هر طیف و گروهی، می‌توانند به دفتر ایشان مراجعه کنند و در دفتر به روی همگان باز خواهد بود.

دفتر مقتدی صدر در واقع سخنگوی حوزه علمیه در این شهر به حساب می‌آید. دفتر کوچک صدر در حالی میزبان مراجعه‌کنندگان است که در اتاق‌های اطراف آن اثری از ورود و خروج مراجعه‌کنندگان دیده نمی‌شود، چرا که شیخ‌های جوان در حالی که بر تخت‌های خود تکیه زده‌اند، در به روی هیچ‌یک از مراجعه‌کنندگان باز نمی‌کنند و مراجعه‌کنندگان در نهایت به اتاق صدر پسر مراجعه می‌کنند.

صدر جوانی است که اختلاف طرفدارانش بر سر تعیین سن او بیشتر از مخالفانش است. طرفداران وی معتقدند که صدر 31 ساله است، اما مخالفان سن ایشان را 25 سال تخمین می‌زنند.

عامل اصلی اختلاف، این است که مخالفان صدر به این نتیجه رسیدند که مرجعیت کار کسانی است که دست‌کم، درس حوزوی را در سطوح عالی گذرانده باشند و معمولاً، افرادی به این عنوان دست می‌یابند که به سن پیری رسیده باشند. مخالفان صدر می‌گویند، وی به دلیل سن پایین، شایسته

مرجعیت شیعه نیست.

صدر جوانی خجالتی و سر به زیر است و هنگام روبرویی با مراجعان، همانگونه که دوست دارند، با آنها برخورد می‌کنند.

وی چهره‌ای جذاب و دوست‌داشتنی دارد که بیشتر عکس‌های ایشان در منطقه «النوره» بر در و دیوار نصب شده است. وجهه مردمی مقتدی صدر با این سن و سال کم، هیچ‌گاه با اتهام مخالفانش مبنی بر دست داشتن طرفدارانش در قتل سیدعبدالمجید خوبی سازگاری ندارد. دفتر او درواقع عنصر

پیش‌برنده و سخنگوی حوزه علمیه مدینه النوره به حساب می‌آید و بیشتر کسانی که اطراف مقتدی صدر را گرفته‌اند، افراد کم سن و سال و جوان و نوجوان هستند. دوستانداران وی بیشتر طلابی هستند

که هر چند از لحاظ سنی و علمی در مراتب بالاتر از ایشان قرار دارند، اما همواره خود را از مردان شیخ مقتدی صدر می‌دانستند. بیشتر مراجعه‌کنندگان برای آرایه مشکلات خانوادگی به ویژه بحث زناشویی

به وی مراجعه می‌کنند و به نظر می‌رسد، این نوع رابطه بین صدر و مراجعه‌کنندگانش امتداد راه ارتباطی پدر با مقلدانش است.

مقتدی صدر به همکاری دفتر سید شهید، شبکه گسترده‌ای از حسینی‌ها و مساجد را در شهر مدینه النوره اشرف به راه انداخته‌اند. این شبکه، شعبه‌هایی را برای طرفداران قدیمی و جدید جنبش صدر در سراسر مناطق شیعه‌نشین تأسیس کرده که هر یک از آنها، نام جداگانه‌ای را برای خود انتخاب کردند.

دفتر سید شهید، یا فرزندان فعال حوزه از این جمله هستند. در این میان گروهی با نام «الغوغاء» که به شکل افراطی عمل می‌کنند و افراد وابسته به آن متهم به قتل سیدعبدالمجید خوبی، فرزند آیت‌الله سیدابوالقاسم خوئی هستند که شمار زیادی از طلبه‌های حوزه‌های دینی در آن عضو هستند.

اهالی بغداد مدعی هستند که برخی از اعضای سابق حزب بعث در درجات پایین عضو سازمان‌های وابسته به جنبش صدر هستند.

این گروه عمومیت شیعه را که در آستانه انفجار عظیم است، در عراق تشکیل می‌دهند. مردم عراق می‌گویند طرفداران صدر با اقدامات خود، موجبات نارضایتی شماری از فعالان سیاسی شیعه و

غیرشیعه را فراهم کرده‌اند. مردم می‌گویند، طرفداری صدر زنان را ملزم به پوشیدن عبا می‌کند و سینماها و محله‌های فروش نوارهای موسیقی در شهر «مدینه النوره» را به سکوت تهدید کردند. اما در زمینه اعتقادات، باید گفت که بیانیه‌های آنان، پر از اطلاعاتی است که با دیدگاه بسیاری از مراجع دینی و احزاب دیگر شیعه، اختلاف اساسی دارد. اختلافات به اندازه‌ای رسیده است که دیدگاه دیگران را به

شدت رد می‌کنند.

شیخ محمود الشحمانی، مسؤول اطلاع‌رسانی دفتر صدر می‌گوید، سیدشهید هنگامی که می‌گوید: «نعم نعم یا ربی، نعم نعم للمهدی، نعم نعم للحوزه» مراد او از حوزه، حوزه فعال و بانشاط است.

وی در ادامه با اشاره به سکوت سیدعلی سیستانی و خودداری وی از ابقای نقش مرجعیت از زمان صدری‌ها می‌گوید، وی در این دوره هیچ‌گاه در میان مردم ظاهر نشد، حتی مقتدی صدر، بارها از حساسیت آیت‌الله سیستانی و ناکام گذاشتن وی از رسیدن به مرجعیت خبر داده بود. مشکل دیگر

صدر پسر، این بود که پدرش به او توصیه کرده بود تا از آیت‌الله کاظم حائری - از مراجع تقلید ایران - تقلید کنند و اگر مقتدی می‌خواست به این توصیه عمل کند چندان به مذاق طرفدارانش خوش نمی‌آمد و این امر او را در برابر انتخاب دو راه مشکل یعنی وصیت پدر و تحویل ارث سیاسی مرجعیت دینی مدینه النوره با اصول ایرانی از طرفی و تمسک جستن به نقش رهبری دینی که خود سالها به دنبال دست یافتن به این مهم بوده است، قرار داده بود.

پس از آن حائری که برادرش را به نمایندگی از خود به مدینه النوره فرستاد، چندان از سوی صدر پسر مورد استقبال واقع نشد. مقتدی صدر همان زمان در گفت‌وگو با روزنامه «الحیات» اعلام کرد که عدم بازگشت آیت‌الله حائری به نجف، صرفاً به این خاطر بوده است که ایشان از عدم مراجعه طرفداران و شاگردانش به وی، اظهار نگرانی می‌کرده و از این امر هراس داشته که ممکن است، جایگاه خود را در عراق از دست داده باشد. حتی صدر، دفتر آیت‌الله حائری را در نجف، به رسمیت نمی‌شناخت. به نظر می‌رسد که پدیده صدری‌ها، جایگاه ویژه‌ای را در میان نیروهای شیعه عراق برای خود به دست آورده است، به طوری که این نیروها احساس می‌کنند، جریان صدری‌ها در آینده گسترده و چشمگیر خواهد شد و رهبران احزاب دینی، از آن به نام پدیده نوظهور و عجیب نام می‌برند و صداهای از این نوع، به وسیله مجلس اعلائی انقلاب اسلامی و حزب الدعوه شنیده می‌شود. همچنین موجی نیز در میان جریان صدری‌ها به راه افتاده است. به عنوان مثال شیخ محمد الیعقوبی از ستون‌های اصلی جریان صدر، با تأسیس حزبی با نام «فضیلت اسلامی» مخالفت خود را با جریان صدری‌ها اعلام کرد. نزدیکان یعقوبی می‌گویند، هدف از تأسیس این حزب، تشکیل چارچوب ساختاری و بنیادین برای جریان صدری‌ها، سپس مشخص کردن روابطشان با کاظم حائری بوده است.

عکس کوچکی از امام خمینی

بر سردر ورودی مسجد جامع المحسن در شهر مدینه النوره، تابلویی با مضمون تبریک به مقتدی صدر به خاطر بازگشت ایشان از زیارت جدش، امام رضا (ع) در شهر مقدس مشهد نصب شده است. سفر صدر به مشهد و ایران دو هفته طول کشید. حتی در بغداد شایع شد، ایرانیان در این سفر از وی دلجویی کردند. مسجد المحسن، تنها مسجدی است که نماز جمعه مدینه النوره در آن برگزار می‌شود. زنان در داخل مسجد و مردها خارج از آن و اطراف صحن، با پهن کردن سجاده، نماز جمعه را برگزار می‌کنند.

پیش از آغاز نماز، نمازگزاران، گروه گروه به دیدن امام جمعه‌ای که دفتر سیدمقتدی صدر تعیین می‌کند، می‌روند. در میان نمازگزاران، صف‌هایی ویژه جوانان است که بر سجاده خود عبارت «دفتر سید شهید - حوزه فعال و سخنگو» را به همراه اسامی فعالان این حوزه به ویژه مقتدی صدر درج کردند. این سجاده‌ها به وسیله فروشندگان دوره‌گرد در اختیار جوانان گذاشته می‌شود. حتی دفتر صدر، روزنامه‌ای را به نام «حوزه سخنگو» چاپ کرده که به وسیله جوانان در روزهای جمعه به فروش می‌رسد.

عکس صدر و پدرش بر یکی از دیوارهای خارجی مسجد، نقش بسته و در کنار آن، عکس مراجع شیعه نظیر آیت‌الله خوئی و سیستانی و عکس کوچکی از امام خمینی (ره) وجود دارد، اما اثری از عکس آیت‌الله خامنه‌ای و دیگر مراجع شیعه به چشم نمی‌خورد. بدون شك، حرکت صدر در درجه اول حرکتی جوان و جوان‌پسند است و پیرمردها و افراد میان‌سال، همواره از مقلدان آیت‌الله سیستانی - که وارث آیت‌الله خوئی است - هستند. ولی باید گفت که این يك سخن نسبی است، چرا که طرفداران صدر کم‌کم به دلیل حضور مرجعی جوان در این ایام رو به افزایش هستند.

هنگام حرکت در شهر، با انبوهی از طرفداران صدر مواجه می‌شویم که به راهنمایی مسافران می‌پردازند، حضور آنان در اماکن عمومی بسیار است. همچنین در اقدامی گسترده، همه اعضای وابسته به حزب بعث سابق را از شهر بیرون راندند.

مقتدی صدر دانشگاه‌ها و حسینیه‌های شهر را به مراکز بانفوذ تبدیل کرده و حتی واحدهای خدمات‌رسانی و اداری خود را به این مراکز منتقل کرده است. به عنوان مثال طرفداران صدر، شماری از کاروان‌های کم‌رسانی وابسته به سازمان هلال احمر - که به مقصد بغداد در حرکت بودند - را مجبور به خالی کردن بارهای خود در حسینیه‌ها و مراکز متعلق به مؤسسه صدر در این شهر کردند. سپس کار توزیع این کالاها را از آنجا در میان مردم شروع کردند. صدر از پزشکان و پرستارانی که دفاتر آنان در نتیجه حملات آمریکا تخریب شده یا امکانات پزشکی آنان غارت شده، خواسته تا فعالیت‌های خود را در حسینیه‌ها شروع کنند و ابزار کار را برای آنان فراهم کرده است. به طور کلی با این روش انسجام خاصی بین حوزه و زندگی روزمره مردم ایجاد کرده و از این راه، صدر می‌خواهد تا به هر شکل ممکن، وظیفه رهبری سیاسی را در این شهر به عهده بگیرد.

از نشانه‌های تمایل صدر به تعمیم ارزش‌های دینی در شهر، این است که در اقدامی گسترده، طرفدارانش، اسامی خیابان‌ها و مناطق مختلف را تغییر دادند و از همه مهم‌تر نام «مدینه النوره» را جانشین نام «مدینه الصدر» و نام مهدی را جانشین نام ابونواس در خیابان مشهور بغداد کرده و همچنین به خاطر زیارت مرقد مطهر امام رضا (ع) در شهر مشهد مقدس، منطقه‌ای در بغداد را به کوی امام رضا (ع) نامگذاری کرده است.

از مهم‌ترین فعالیت‌های سیاسی ایشان در عراق، به راه انداختن تظاهرات عظیم طرفداران وی از مدینه النوره به سوی کوی «کراده»؛ جایی که حاکم آمریکایی عراق در قصر صدام حسین (ریاست جمهوری سابق عراق) سکنی گزیده است.

مردم عراق معتقدند، «مدینه النوره» تنها شهر امن برای آمریکایی‌هاست، به طوری که از زمان ورودشان به بغداد، هنوز آسیبی ندیده و به طور کلی ارتباط عمیقی بین مردم و سربازان آمریکایی در این شهر برقرار شده است که به آسانی گشتی‌های آمریکایی، کار گشت‌زنی را در این شهر انجام می‌دهند. این در حالی است که اخبار ضد و نقیصی از روابط مقتدی صدر با فرماندهی مرکزی آمریکا در منطقه منتشر می‌شود.

ناظران بین‌المللی در بغداد، نیز انتظار داشتند که متحدین، حملات گسترده‌ای را به این شهر آغاز کنند، ولی این کار انجام نشد، زیرا قتل عبدالمجید خوئی در خلال حمله آمریکا به عراق، تا حدودی خشم علمای شیعه را علیه آمریکایی‌ها برانگیخت و تا حدودی وجهه آمریکایی‌ها مخدوش شد، زیرا همگان فکر می‌کردند که آمریکایی‌ها، ایشان را به قتل رسانده‌اند، اما پس از چندی، طرفداران صدر این قتل را بر عهده گرفتند.

اما شخص صدر می‌گوید، من هیچ‌گاه با آمریکایی‌ها ملاقات نکردم و همچنین می‌گویم آمریکایی‌ها از ما خواستند تا سلاح خود را تحویل دهیم. آنها منابع مالی ما را بلوکه کردند، به همین خاطر توانستیم، خدمات عمومی خود را به بهترین روش انجام دهیم. به نظر می‌رسد که منظور صدر از خدمات عمومی، پرداخت حقوق به جوانان برای فعالیت به نفع صدها در مدینه النوره بوده است. هرچند ابتدا مؤسسه صدر، خبر مربوط به بازگرداندن کالاهای سرقت شده از بغداد را به حسینیه‌های این شهر تکذیب کردند، اما بعداً طرفداران آنها در اظهارنظرهایی مدعی شدند، هرآنچه که از کالاهای مسروقه به این مؤسسه تحویل داده شده، به جای حقوق ماهانه به طرفداران صدر پرداخت شده است.

شیخ شمعانی می‌گوید: از زمانی که سید شهید زنده بود، وی در دفتر ایشان کار می‌کرده و الان سخنگوی رسمی این دفتر و امام جمعه مسجد الامین در کوی الرضا در بغداد است. وی درباره خود می‌گوید، درس فقه را در محضر سیدمصطفی و سیدجعفر صدر گذرانده و الان از محضر سیدمقتدی، درس اصول را فرا می‌گیرم. شمعانی می‌گوید، مقتدی صدر در حال حاضر در مرحله دروس خارج از فقه یعنی در آستانه اجتهاد است.

او قسم می‌خورد که خبر منتشره از کویت مبنی بر قیام طرفداران صدر در مدینه النوره، محاصره منزل آیت‌الله سیستانی و ممنوع‌الخروج کردن ایشان از منزلش، کاملاً بی‌اساس و دروغ است. من شخصا به محض شنیدن این خبر به منزل آیت‌الله سیستانی رفتم و هیچ اثری از طرفداران صدر در اطراف منزل او نیافتم.

شمعانی در بیشتر اوقات هنگامی که از سیستانی نام می‌برد، لفظ سید را به کار می‌برد، زیرا او معتقد است که مردم عراق، به ویژه مدینه النوره بیشتر اشخاص را به القاب می‌شناسند، چرا که لقب بدیهی‌تر از اسم است. یکی دیگر از مراکز که طرفدار صدر هستند، اهالی مسجدالرسول شهر «مدینه النوره» است، شیخ علی البیضانی در این مسجد به تدریس علم تفسیر و بیان مشغول است. او از دو سال پیش، پس از رهایی از زندان و پس از اینکه ده سال در حوزه علمیه قم تدریس کرده بود، به عراق برگشت.

شیخ بیضایی در این مدت کوتاهی که در عراق است شاگردان زیادی را به دور خود جمع کرده است. او می‌گوید، مقلد آیت‌الله سیدعلی خامنه‌ای است و این امر را به صراحت در برابر شاگردان بیان می‌کند. شاگردان صدر که در کلاس درس ایشان حاضر می‌شدند، از این امر ناراحت بودند و حتی زمانی که شیخ تقلید از مراجع ایرانی را واجب شرعی می‌خواندند، شاگردان صدر به شدت خشمگین می‌شدند.

بیضانی می‌گوید، سیدمحمد صادق صدر، ایمان قلبی به ولایت فقیه عامه داشت و تفاوتی بین عرب و عجم در اسلام قائل نبود، سیدشهید معتقد بود، باید از عالم فقیه تقلید کرد، چه عرب و چه غیرعرب. اما سخنان این استاد علم تفسیر در مسجد، خشم شاگردان را برمی‌انگیخت، به طوری که عمایه‌های خود را به نشانه اعتراض از سر برمی‌داشتند و به طور ضمنی و همهمه می‌گفتند که «تو فقط درست را بده» ما تنها از مراجع عراق پیروی می‌کنیم، نه غیر.

وقتی از مردم النوره در مورد مرجعیت سیدکاظم حائری که صدر ثانی سفارش کرده بود تا پس از او رهش را ادامه دهد، سؤال پرسیده می‌شود در جواب می‌گویند، حائری اولاً از حوزه مدینه النوره است و درثانی ایرانی است و محال است از وی تقلید کنند.

برخی دیگر نیز می‌گویند، ما همواره از مقلدان سیدمحمدصادق صدر هستیم و در برخی موارد که ایشان فتوی نداده است، به فتوای سیدکاظم حائری مراجعه می‌کنیم.

نگهبانان مسجد نیز از این امر مستثنی نیستند و هنگامی که شیخ شروع به تدریس می‌کنند، به اندیشه درگیری با ایشان برمی‌آیند. طرفداران صدر می‌گویند، حوزه صدر، بیضانی را به دلیل فقر و نیاز او به حقوق اندک، برای گذران زندگی به این شهر آورده است و وظیفه او تنها درس دادن است، اما شیخ می‌گوید، من تنها از ولایت عامه سخن می‌گویم که شهید ثانی به من اجازه داده است.

سخنان استاد علم تفسیر و مقلد آقای خامنه‌ای در مسجدالرسول شهر «الثوره» هیچ‌گاه، به منزله دشمنی با صدری‌ها در عراق به شمار نمی‌رفت، کما اینکه پایگاه صدری‌ها، دشمنی سرسختی با ایران دارند و مخالف نقش ایران در عراق هستند. به نظر می‌رسد که قانون صدری‌ها پس از سقوط رژیم عراق به طور گسترده‌ای گسترش یافته و هم‌اکنون خود را سوار بر موج‌هایی می‌بینند که به زودی در نظام آینده، نقش فعال خواهند داشت.

#### دستگیری یک ایرانی در آلمان

بی بی سی - جمعه 3 مرداد 1382 - 25 ژوئیه 2003

از آلمان گزارش می‌رسد که یک مرد ایرانی-آلمانی به اتهام جاسوسی برای ایران دستگیر شد. وی متهم شده که اطلاعات مربوط به گروه‌های مخالف حکومت ایران را برای دولت آن کشور می‌فرستاده است.

مقامات قضایی آلمان در شهر کارلزروهه، در جنوب غربی آن کشور، روز جمعه (بیست و پنج ژوئیه) در بیانیه اعلام کردند که این مرد شصت و پنج ساله با تابعیت دوگانه که در گزارش‌ها از وی تحت عنوان "ایرج س." نام برده شده، از روز دوازدهم ژوئیه تحت بازداشت بوده است. حکم دستگیری وی از ماه مه صادر شده بود.

در این بیانیه آمده است: "تصور می‌شود که متهم از سال 1991 تا سال 2002، اطلاعات سازمان‌های مخالف در آلمان، اعضا و فعالیت‌های آنان و همچنین اطلاعات مربوط به اعضای دستگاه اطلاعاتی ایران در زمان شاه سابق را برای وزارت اطلاعات ایران می‌فرستاده است."

به گزارش خبرگزاری رویتر، رسانه‌های آلمان در هفته‌های گذشته گزارش کردند که ایرج س. قبل از انقلاب اسلامی توسط دستگاه اطلاعاتی ایران استخدام شده بود و سال‌ها در برلین زندگی کرده و به عنوان یک آشپز به کار مشغول بود.